



**OMAGIEREA FOLCLORISTULUI  
NICOLAE BĂIEȘU CU PRILEJUL ÎMPLINIRII  
VÂRSTEI DE 75 DE ANI DE LA NAȘTERE**

La 25 iunie 2009, în Sala mică a Academiei de Științe a Moldovei, într-o ședință jubiliară a fost sărbătorită aniversarea a 75-a de la nașterea folcloristului Nicolae Băieșu, doctor habilitat în filologie, profesor universitar. Evenimentul a fost consemnat de prezența numeroșilor oaspeți: folcloriști, muzicologi, lingviști, oameni de artă, profesori, studenți, colegi de breaslă, prieteni, veniți pentru a împărtăși împreună cu omagiatul bucuria unor noi realizări, lansarea a trei cărți: „*Sărbători domnești*”, (vol. II), „*Tradiții etno-folclorice ale sărbătorilor de iarnă*”; „*Folclor românesc de la est de Nistru, de Bug, din nordul Caucazului (Texte inedite)*”, (în două volume, vol. II), precum și pentru a-i aduce sincere urări de sănătate și izbînzii în viitor.

Ședința jubiliară a fost deschisă de către dna dr. Ana Bantoș, directorul Institutului de Filologie, care a salutat audiența, menționînd chiar de la început că omagiatul este „unul din stîlpii institutului nostru pe care am contat și contăm în continuare”, motivînd astfel interesul sporit pentru activitatea științifică a distinsului folclorist, dar și pentru cultura noastră tradițională. Munca anevoioasă de ani de zile a culegătorului de folclor s-a materializat în peste 770 de lucrări, inclusiv 40 de cărți (monografii, culegeri de texte etnofolclorice, manuale, crestomații) și numeroase studii și articole științifice.

În cuvîntul de felicitare acad. Gheorghe Duca, președintele AȘM, a remarcat meritele deosebite în domeniul folcloristicii ale neobositului cercetător științific N. Băieșu, munca de Sisif în domeniul valorificării și promovării creației folclorice, denumindu-l „om de carte, patriarh al folcloristicii moldovenești”, și înmîinîndu-i cea mai înaltă distincție academică: medalia „Dimitrie Cantemir”.

În cuvîntul său de omagiere dr. hab., prof. Mariana Șlapac, vicepreședinte al AȘM, a menționat că „este o onoare să avem printre noi atare personalități, remarcînd de asemenea contribuția substanțială a sărbătoritului la dezvoltarea științei, în special a folcloristicii. Domnia sa a semnalat multitudinea realizărilor omului de știință Nicolae Băieșu, care sporesc și mai mult imaginea unui adevărat savant.

Cu urări de bine și detalii din interesanta biografie a omagiatului a venit în fața auditoriului dr. Grigore Botezatu, folclorist și coleg de breaslă, care a prezentat alocuțiunea „Nicolae Băieșu – folclorist consacrat”, menționînd că omagierea lui Nicolae Băieșu coincide cu o dată importantă pentru folcloristica noastră națională, întrucît „tot ce s-a adunat

în Arhiva de Folclor a Arhivei Științifice Centrale a Academiei de Științe a Moldovei se datorează și muncii de cercetare de teren a harnicului folclorist Nicolae Băieșu”. Cu mare regret în suflet, Gr. Botezatu a subliniat că pînă la ora actuală multe din lucrările de valoare culese rămîn încă necunoscute, aceasta datorîndu-se lipsei de specialiști sau a insuficienței de timp a celor consacrați domeniului științei despre folclor.

Un alt vorbitor în cadrul ședinței jubiliare, acad. Mihail Dolgan, a consemnat că „întreaga cultură populară s-a sprijinit și se sprijină pe o mîină de folcloriști”, „cărțile pe care le-au editat sînt pătrunse de înțelepciune populară, iar fără înțelepciune nu faci nimic”. N. Băieșu este „omul care rămîne om și cercetător în momente mai critice”, deoarece „grele au fost timpurile ca să lupți pentru autenticitatea folclorului cules”, iar „cărțile dumnealui sînt cărți de aur”.

Ca un strop de ploaie cald și dăruitor de viață au venit să destindă atmosfera academică un grup de micuți de la studioul folcloric „Jedera”. Urările de sănătate s-au făcut simțite prin sinceritatea interpretării a cîtorva perle din folclorul copiilor, perle, cărora cercetătorul N. Băieșu le-a dedicat cei mai frumoși ani din viață. În semn de profundă plecăciune în fața omagiatului cîntecul „Mulți ani trăiască!” i-a motivat pe toți oaspeții să se ridice în picioare și să-l aplaude pe omagiat. Surpriza a venit din partea unui foarte bun prieten și coleg, Andrei Tamazlîcaru, folclorist-muzicolog, conducătorul ansamblului folcloric „Tălăncuța”, președinte al Uniunii Muzicienilor din Moldova, care și-a exprimat, la rîndul său, adîncă recunoștință față de realizările deosebite ale sărbătoritului, dorindu-i mulți ani și mari realizări.

Consemnînd retrospectiv activitatea științifică a cercetătorului N. Băieșu, acad. Mihai Cimpoi l-a caracterizat drept „omul faptei, decît al vorbei”, omul care „lucrează cu dăruire și pricepere”, salutînd faptul obținerii unor premii literare pentru realizările sale monografice (Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova „Cea mai bună carte a anului” pentru monografia „Sărbători domnești”, vol. I, II).

Conștientizarea adevărului că valorile spirituale autentice s-au aflat și se află în cultura populară, ne dăm seama cît de importantă este munca cercetătorilor folcloriști. Cu referință la acest adevăr, în procesul de moderare a ședinței jubiliare, dna dr. Ana Bantoș a afirmat următoarele: „Atunci cînd o națiune este amenințată de pericole, ea își scoate din straturile cele mai adînci ale culturii etnice zestrea cu care să se apere. Zestrea noastră singulară, unică, cea cu care ne putem apăra sînt folclorul, obiceiurile”. Datorită folcloriștilor „s-au păstrat valorile acestea, spiritul național, conștiința națională, conștiința de sine”.

În mesajul de felicitare adresat sărbătoritului, m. cor. Nicolae Bilețchi, axîndu-se pe poziția de primat a creației folclorice, a amintit situația grea a literaturii în perioadele de grea restriște, cînd ideologia totalitaristă era impusă și nu se vedea nici o lumină, „cînd în literatură era o foame, o secetă extraordinară, folclorul ne-a salvat”, astfel încît nu era scriitor care să nu fi apelat la rădăcini, la tradiție, la cuvîntul folcloric.

Urări de prosperare și bun augur au fost aduse din partea „haiducilor” de la Căpriana, prin delegarea dlor Tudor Ungureanu și Victor Butnaru, care au interpretat cu această ocazie cîteva cîntece populare, o baladă pe versurile lui G. Vieru „Viața asta-i scurtă tare”, denumind-o sugestiv „Balada lui nea Grig”. Frumusețea versurilor și a interpretării au impresionat asistența.

În cadrul ședinței jubiliare, distinsul folclorist N. Băieșu a fost felicitat de către scriitorul Vladimir Beșleagă, care a menționat rolul nemijlocit al creațiilor folclorice pentru dezvoltarea literaturii. Criticul literar Ion Ciocanu, care a semnat mai multe recenzii la lucrările editate de folcloriștii N. Băieșu, V. Cirimpei, G. Botezatu ș. a., și-a exprimat

admirația față de realizările cercetătorilor consacrați, salutînd și încurajînd tînăra generație în munca anevoioasă de cercetător. Dr. Andrei Hropotinschi a vorbit despre cercetările de teren efectuate împreună cu omagiatul și colegii acestuia, care erau pentru el „o sărbătoare a sufletului”, deoarece erau atîtea lucruri nedescoperite care trebuiau scoase la lumină. Prof. Vasile Pavel, vorbind despre cercetările de teren, a mărturisit că atît folcloriștii, cît și dialectologii fac aceeași muncă de cercetare a culturii populare, deosebirea fiind doar că unii culeg creații folclorice, alții adună mostre de lexic și fonetică. O apreciere inspirată a făcut scriitorul Ion Diordiev, coleg de grupă la Universitatea de Stat din Chișinău, care a menționat dăruirea de sine a folcloriștilor în îngrijirea acestui izvor nesecat, numit creația populară.

În încheiere, dr. hab. Nicolae Băieșu a mulțumit tuturor oaspeților pentru prezență și susținere, pentru cuvintele de felicitare, rostite cu atîta recunoștință. Ședința jubiliară s-a dovedit a fi o fericită ocazie de a descoperi și cîteva detalii mai ascunse din biografia sărbătoritului, momente de pelerinaj în vreme de război, apoi de foamete (1946-1947), colectivizare (1949). I-am dori lui Nicolae Băieșu pe viitor ca momentele grele să-l înconjoare, iar bunăvoința și bucuriile creației să-l însoțească mereu. La mulți ani, domnule profesor!

MARIANA COCIERU  
Institutul de Filologie al AȘM